

УДК 631.37

А.В. Вітюк, аспірант*

Вінницький національний технічний університет, Україна

ТЕХНІКО-ТЕХНОЛОГІЧНЕ ОЦІНЮВАННЯ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО МАШИНОБУДУВАННЯ ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ

Техніко-технологічне переозброєння сільського господарства України є основним напрямком підвищення урожайності сільськогосподарських культур, продуктивності тварин, обсягів та якості продукції, рентабельності та прибутковості сільськогосподарського виробництва. Розвиток сільськогосподарського машинобудування на основі високої механізації праці постає основою зростання кількості випущеної продукції.

Системність значного погіршення матеріально-технічної бази підприємств сільськогосподарського машинобудування Вінниччини стримує можливості розвитку, використання та оновлення основних засобів у сільському господарстві. Обсяги забезпеченості підприємств основними засобами у великій мірі визначають можливості функціонування підприємства.

Для дослідження стану підприємств сільськогосподарського машинобудування Вінницької області проведемо динамічний аналіз розвитку галузі. Забезпечення функціонування діяльності підприємств сільськогосподарського

1. No watermark on the output documents.

2. Can operate scanned PDF files via OCR.

3. No page quantity limitations for converted PDF files.

Машинобудування в Україні майже повністю залежить від імпорту техніки. Оскільки, що сьогодні підприємства галузі сільськогосподарського машинобудування знаходяться в стані технічної кризи, оскільки рівень зношеності устаткування активної частини основних фондів підприємств є вкрай високим та не відповідає технічним характеристикам світового рівня і відповідно вимогам міжнародних стандартів. Серед підприємств сільськогосподарського машинобудування Вінницької області лише ПАТ «Брацлав» на протязі 2007-2012 років здійснювало оновлення основних засобів, інші підприємства використовували на 60-80% зношені ресурси. Стабільне, з року в рік, якісне погіршення виробничих характеристик галузі призвело до звуженого типу її відтворення. Розв'язання проблем технічного забезпечення аграрного сектору нині потребує достатньої кількості техніки й технічних послуг.

Відзначимо, що попит на ринку матеріально-технічних ресурсів Вінниччини в більшій мірі визначається не технологічною потребою, а власними фінансовими можливостями купівлі необхідної техніки, в той час коли значну потребу в техніці, нажаль, не можуть задовольнити підприємства сільськогосподарського машинобудування Вінниччини. З огляду на стан основних засобів можна припустити, що прояв інноваційної складової в оновленні основних засобів підприємств сільськогосподарського машинобудування є вкрай низьким, оскільки фінансуванням наукових та

науково-технічних робіт повністю забезпечується самими підприємствами. Саме тому стає очевидним, що більшість підприємств сільськогосподарського машинобудування взагалі не ведуть інноваційну діяльність, що проявляється здебільшого через освоєння нових технологій. Розглядаючи ситуації на таких обстежених машинобудівних об'єктах як ПАТ «Хмільниксільмаш», ПрАТ «Вінницький дослідний завод», ПАТ «Барський машзавод», ПАТ «Брацлав», які активно ведуть інноваційну діяльність, цілі інноваційної активності не зводяться до виживання, а навпаки направлені на розширення асортименту, заміну знятої з виробництва продукції на нову. Аналізуючи функціонування інших підприємств стає очевидним нехтування з певних причин критерієм інноваційності. За даними Головного управління статистики Вінницької області, за останні роки кількість машинобудівних підприємств, які впроваджують інновації, залишається незначною, а рівень їх інноваційної активності – доволі низьким [1, с. 75].

Хоча інноваційна складова визнається як одна з основних, зрозумілою є фінансова неможливість широкої модернізації підприємств сільськогосподарського машинобудування. Обмеженість в новітніх технологіях та низька продуктивність використовуваного обладнання, через його високий рівень зношеності, призводять до підвищення вартості продукції. Неодмінною умовою успішного функціонування підприємств є регулярні витрати на відновлення технічної працездатності техніки та ремонтно-технічне її обслуговування, що на сьогодні набуло основного значення.

Підсумовуючи вище сказане, відмітимо погіршення розвитку галузі, у вигляді зменшення обсягів виробництва та реалізації продукції сільськогосподарського машинобудування, а особливо зменшення частки наукомісткої продукції в загальному обсязі виготовлення, що є відображенням ситуації загального занепаду сектору сільськогосподарського машинобудування [2, с. 59].

Діяльність більшості підприємств сільськогосподарського машинобудування на сьогодні єдине чим пов'язана з машинобудуванням, то це ремонт машин та устаткування, які вже не є основними видами діяльності. Погіршення попиту на техніку для сільського господарства призвело до необхідності пошуку машинобудівними підприємствами нових видів діяльності з метою не допущення банкрутства. Зокрема більш активні підприємства налагодили випуск іншої додаткової або непрофільної продукції, запропонували послуги наявної техніки, а підприємства що не мали такої змоги обрали рентоорієнтований або змішаний тип поведінки [3, с. 116]. Поряд з тяжінням до великотоварного виробництва деякі підприємства зуміли налагодити випуск нової продукції і при цьому повністю вийшли із галузі сільськогосподарського машинобудування Вінниччини. Висока технологічність виробів, поряд із доступною ціною та наявністю закордонних покупців дозволили лише кільком підприємствам Вінниччини активно розвиватись, залучати інвестиції та розширювати номенклатуру своєї продукції це

насамперед, ПАТ «Барський машинобудівний завод», ПАТ «Брацлав» та ПрАТ «Вінницький дослідний завод».

З огляду на виявлену ситуацію на досліджуваних підприємствах, аналіз сфер діяльності означених підприємств виявив наявність загрози щодо потужного виробництва високоякісної сільгосптехніки у Вінницькій області. Галузь сільськогосподарського машинобудування як складова машинобудування країни є найменш підготовленою серед підгалузей машинобудування до ринкових умов господарювання, оскільки обсяг капітальних вкладень вітчизняних підприємств сільськогосподарського машинобудування нині є значно меншим від необхідного, що вимагає оптимізації структури джерел її фінансування.

Список використаних джерел:

1. Карачина Н. П. Комплексне дослідження розвитку машинобудівних підприємств Вінницької області / Н. П. Карачина, А. В. Вітюк, І. Ф. Острий // Збірник наукових праць Черкаського технологічного університету – № 28. – Ч. III. – 2011. – С. 73-80.
2. Артеменко Л. П. Сучасні тенденції розвитку вітчизняного машинобудування / Л. П. Артеменко, М. С. Клюквіна // Інвестиції: практика та досвід. – 2011. – № 11. – С. 17-20.
3. Карачина Н. П. Концепція розвитку вітчизняних машинобудівних підприємств в контексті безпеки їхньої економічної поведінки / Н. П. Карачина // Актуальні проблеми економіки. – №3(117). – 2011. – С. 115-130.

Remove Watermark Now

*Науковий керівник – д.е.н., проф. Карачина Н. П.